

DEBRECZENI ELLENŐR.

Politikai, közgazdasági s társadalmi lap.

A SZABADELVOPÁRT KÖZLÖNYE.

Megjelen hetenkint ötször, u. m. Hétfőn, Kedden, Szerdán, Csütörtökön és Szombaton.

Előfizetési feltételek:

holnyben hához hordva vagy vidékre postán küldve.

Egész évre . . . 10 frt.
Félévre . . . 5 frt.
Negyedévre . . . 2 frt 50 kr.
Egy hónapra . . . 1 frt.

Előfizetheti helyben a kiadóhivatalban **Kulcsai Imre nyomdájában**, aztán Telegdi K. Lajos és ifj. Csáthy Róly könyvkerekeseknél, vidéken a postahivataloknál.

Hirdetési díj:

öt hasábol posztos 5 krajczár. Nagyobb terjedelmű s több ízben megjelenő hirdetéseknek leengedése történik. Rélyngdíj minden hirdetés után 30 kr. Nyilatkoztatók költsége minden sor 20 kr. Ezek a szerkesztő által vétetnek fel. — A hirdetések a szerkesztőségben és kiadóhivatalban. — Az előfizetési s hirdetési pénsek a kiadóhivatalba, a lap szerkesztőségébe tartozó közlemények a szerkesztői irodába öszlétező, Fried-ház 19. sz. alatt czimezőndők.

A szegedi árvízkarosultak részére

lapunk szerkesztőségénél folytatolag ma délig adakoztak:

- Bóka Eduárd 1 frt.
- Szanka Zsuzsanna 40 kr.
- Ifj. Tikos István (ezüstben) 1 frt.
- Egy asztali társaság Schreier József bormérési helyiségében 10 frt 50 kr.
- Egy schweizi nő 3 frt.
- A r. kath. elemi iskola II. osztályú leánynevelőintéze 5 frt 37 kr.
- A széchenyi-utcai leányiskola növendékei (Nemes Ilonka 55 kr., Molnár Eszter 50 kr., Vértessy Agnes 50 kr., Csibi Zsuzsanna 50 kr., Honis Julianna 30 kr., Erdei Ida 25 kr., Adler Berta 25 kr., Holczoffer Irma 25 kr., Molnár Zsuzsanna 20 kr., Elek Eszter 20 kr., Czinczár Eszter 10 kr., Balogh Juliska 10 kr., Vorgan Piroksa 10 kr., Veinstein Etelka 10 kr., Balog Karolina 10 kr., Lustig Laura 10 kr., Londes Emma 10 kr., Balog Julianna 10 kr., Balogh Sára 10 kr., Tóth Julianna 10 kr., Török Jolán 10 kr., Mencez Ida 10 kr., Mencez Gusztá 10 kr., Szabó Erzsébet 10 kr., Szabó Julianna 10 kr., Adler Teréz 10 kr., Sáfir Anna 10 kr., Kiss Eszter 10 kr., Molnár Róza 10 kr., Léplöd Janka 10 kr., Fleischer Hermin 10 kr., Klinger Teréz 10 kr., Veres Mari 5 kr., Veres Eszter 5 kr., Szathmári Eszter 4 kr., Rosenber Malvin 4 kr., Blau Regina 4 kr., Karai Eszter 4 kr., Neuman Sarolta 4 kr.) 6 frt.
- A helv. hitv. egyház leánynevelő-intézete négy alsó osztályú növendékei: (Tóth Erzsike 50 kr., Mészáros Pólika 50 kr., Szabó Berta 1 frt. (ezüstben) Nemethi Ilona 1 frt. (ezüstben) Szűcs Etelka 50 kr., Horváth Erzsike 50 kr., Nemes Erzsike 1 frt., Komlósi Eszter 50 kr., Ungvári Erzsike 50 kr., O. Végli Emilia 50 kr., Hegedűs Pólika 1 frt., Szabó Róza 40 kr., Fegyhazi Julia 1 frt., Kovács Terézia 1 frt., Füzényi Szentgyörgyi Etelka 50 kr., Guttman Eugénia 50 kr., Kohn Ida 1 frt. (ezüstben) Kis Izabella 1 fr. (ezüstben) K. Tóth Pólin 60 kr., Schmidt Ilona 1 forint, Borsos Margit 1 forint, Reiner Aurézia 50 krajczár, Nemes Irén 50 kr., Gyulai Ida 50 kr., Medgyesi Piroksa 30 kr., Lakatos Emma 50 kr., Horog Ika 1 frt., Czeglédi Mariska 1 frt., Rosenberg Olga 1 frt., Szabó Iona 25 kr., Berghofer Irén 3 frt. ezüstben, Bilszter Stephanie 1 fr. ezüstben, Csanak Margit 1 fr. ezüstben, Dudinszky Emma 1 frt., Kéglí Ida 10 kr., Konthly Irén 1 fr. ezüstben, Malinovsky Anna 30 kr., Sávbel Vilma 50 kr., Ujhelyi Anna 1 frt., Némethy Aranka 10 kr., Némethy Irén 10 kr., Oszterlamm Elsa 50 kr., Reiner Iona 50 kr., Schmid Mariska 20 kr., Schön Irén 20 kr., Ujfalusi Hermin 20 kr., Szabó Mariska V. osztály 1 fr. ezüstben, — 32 frt 85 kr.
- Hajdu István vezetőtanár (ezüstben) 2 frt.
- Steinacker Sándor 3 frt.

Összesen 65 frt 12 kr.

Ehhez adva a mult szám összegét: **494 frt 93 kr, egy 20 markos, két 20 frankos és egy 5 frankos aranyat.**

Begyűlt eddig összesen: **560 frt 5 kr, egy 20 markos, két 20 frankos és egy 5 frankos arany.**

Adakozásokat lapunk szerkesztősége tovább is elfogad s nyilvánosan nyugtázzuk és illető helyekre átszolgáltatjuk.

Ebből átadtunk a polgármesteri hivatalnak márcz. 17-én **300**, ma ismét **200** frtot, továbbá **egy 20 markos, két 20 frankos és egy 5 frankos aranyat.**

Az árvízkarosultak számára a polgármesteri hivatalnál egybe gyűlt adományok közlését tér hiánya miatt kénytelenek voltunk a legközelebbi száma halasztani.

A „Debreczeni Ellenőr” tarczaja.

Egyesemény Oakhurst János ur életéből.

Irta: Bret Harte.

(Folytatás.)

„Ma este újra vissza szándékozom menni?” kérde az ács leverten.

„Nem” — viszonozá ő, szeméit álmadozva hordva szét a szoba padlásán.

„A te helyzetében én sem tenném azt” — mondá a férj fellélegve. Aztán ismét ledült a pamlagra s magához vonta nejét. „Tudod-e, miről gondolkoztam, midőn jöttél?” — mondá. A nő enyelegve játszott az ács kemény, fekete hajjal s valóban nem tudá, hogy az hova gondolt.

„Az imént, Elise, arra az időre gondoltam vissza, midőn nekem a kisa kocsi csináltam, midőn kocsi és ló voltam egy személyben. Bizony nagyon szegények voltunk akkor s te hoztál beteg, Elise! hanem mégis boldogok voltunk. Most van pénzünk és házuk, és te egészen más nővé lettél. S épen ez a baj. Kocsi képes voltam nekem csinálni, házat tudtam építeni, de ezzel vége volt tudom-

Debreczen, márczius 22.

Büszkén emelhetjük föl fejünket a gyászos csapás után. A szerencsétlenségből, melyet az Ur keze reánk mért, megtanultunk két dolgot, a mit jó tudni a mi gyáva csüggedés és hamleti töprengés mai korszakában, midőn oly gyakran halljuk kongatni a halálharangot e nemzet fölött.

Annyszer hallottuk emlegetni, hogy régi erkölcséből kivetkőzött, veszni indult faj vagyunk, ide ékelve Európába csupa idegen, ellenséges nép közzé, évről évre fogyva számban, erőben, míg végre teljesen fölolvadunk az idegen fajok áramlatában. Annyszer hallottuk, hogy kihalt belőlünk minden tetterő, minden lelkesedés, nyers anyagság lett jelszavunk s tompa közönynyünköl semmi sem bír már fölírni. Európa, mondták nekünk, elvesztette bizalmát a magyar nemzet jövőjében. És mindezt annyszer hallottuk, hogy végre saját magunkat is megszallt a kétség.

De ki meri ma azt mondani, hogy ez a nemzet elsatnyult, érzéketlen tompa tömeggé vált? Ez a nemzet, melynek apraja nagyja a vész első híreire tömegesen sietett meghozni áldozatát? Ez a nemzet, melyben oly erős a testvéri összetartás érzete, hogy a csapást mely egy tagját érte, egyenlőn érzi az egész nemzet teste? Ez a nép, mely oly lelkes, oly hő és önfeláldozó tud lenni? Ez a nép, mely nem koldul alamizsnát, még akkor sem, mikor mindene oda vesztett s míg házának romjai vízbzen usznak, már komolyan, erőlesen gondolkodik a jövő terveiről?

A szegedi vész napjai annyi nemes oldalát tárták föl a magyar nép jellemének, egyes példákban is, általánosságban is, hogy hitvány kislelkűség volna kétkedni az ilyen derék nép életrevalóságán.

Igen, a magyar nemzet élni fog, mert élni akar.

Ez az egyik tanúság, a mit a gyász napjaiban szereztünk.

A másik nem kevésbé bizdító, nem kevésbé fölemelő. Velünk van Európa rokonszenve.

Albion kréta sziklától kezdve egészen a verőfényben úszó olasz partokig, a legmélyebb részvét nyilatkozatai hangzanak mindenfelől hozzánk. „Minden civilizált nemzet kötelessége, hogy segítségére siessen a szerencsétlen Szedegnek.” — írja az olasz kormány hivatalos lapja. S a részvét kifejezésében nincs különbség a Quirinál és a Vatikán, a szabadelvű eszmék harcossai s a konservatív katolicizmus képviselői közt. A pápa, Európa legszegényebb fejedelmi személye legelső sietett a szegedi árvízkarosultak gyámolítására. Francia-, Olasz-, Angol-, Németországban, mindehütt gyűjtöttek számukra. Berlinben a császárné maga, Londonban a lord-mayor állt az ügy élére. A walesi herceg, az angol trónörökös meghatott hangon írt levelet csatolt adományához, őszinte rokonszenvét fejezve ki a magyar nemzet iránt s kijelentve, hogy nem feled-

te el és soha sem fogja elfeledni a szíves fogadtatást, melyben őt 1873-ban Magyarországon részesítették. A francia lapok azt nagy örömmel, mint testvéreikről, kiket segítnök erkölcsi kötelesség. Az a hír kering, hogy Páris közegtanácsában félmillió frank megszavazását fogják indítványozni a szegediek számára.

Kétségtelen, hogy nagy összegek fognak begyűlni a külföldről. Nem mondjuk, hogy szegény helyzetünkben nem fogadjuk azt nagy örömmel. De a mi még a pénzről is becsebb s a mi nek talán még nagyobb hasznát vehetjük, az ama tudat, hogy Európában nem állunk elszigetelve, hogy barátai kezét nyújtanak felénk minden oldalról s meglepő érdeklődéssel kísérik sorunkat.

Legyünk rajta, hogy ezt a rokonszenvet teljes mértékben meg is érdemljük, főn is tartjuk.

— Az igazságügyminiszteri intézkedések Szegedre nézve. A javaslat szerint a márc. 3-tól április 16-ig bíróság kitűzött vagy folyó hatánapok szünetelnek. Arverések augusztus utójáig sem ingokra, sem ingatlanokra nem tarthatók. — A váltó-átviteli határidők ápril közepéig nyitva tartanak. A rendelet hatálya, mint haljuk, kiterjed Szeged, Dorozsma, Tápé, Algyő és Sövényházára.

— A szegedi pénzüzetek küldöttsége tegnap Budapesten járt Tiszta K. miniszterelnökönél, azon kérelemmel, hogy a kormány tegyen meg minden intézkedést arra a célra, hogy az intézetek, melyek e pillanatban vagyoni állapot-ról teljesen tájékozva nincsenek, fenmaradhassanak. A miniszterelnök kijelenté, hogy a legteljes mértékben fenntartja a képviselőház tette azon ígéretét, hogy az intézetek Szegeden fenn kell tartani, s mindent el kell követni, hogy a takarékpénztári betevők pénzüköz jussanak; — fölkérte azonban a küldöttséget, hogy várja be az e tárgyban legteljes mértékben Szapary pénzügyminiszternek megérkezését, ki holnap már a fővárosban lesz, s vele beszélje meg a módokat, melyek csak akkor alkalmazhatók meg, ha az illetők feltárják a pénzügyminiszter előtt a pénzüzeteknek betétit, követelésit, alapkövetésit és minden viszonyait, s úgy beszéljék azután meg a segítség legerősebb módját. A küldöttségi tagok e nyilatkozatot megnyugvással fogadták.

Országgyűlés.

A képviselőház f. hó 20-án tartott ülésében a vallás és közoktatásügyi miniszter költségvetése tárgyaltatván, Molnár Aladár a tanítóképzési tanácsok érdekében javasolja, hogy az 5-öd éves pótképzés ez is részbenjének, mint a többi állami tanácsok.

Boros Gábor nagy súlyt fektet nemzetiségi szempontból a tanítóképzésre, s óhajtja, hogy a zno-váraljai tót szemléltanítóképzésé más helyre helyeztessék át.

Szabó Imre indítványt nyújt be, hogy Csáktornya, Muravólyban egy kisebbszertű tanítóképzésé állítsassék fel.

A ház mindkét indítványt elfogadta.

A népnevelési szükséglet rovatánál Kis Albert a mostani szerkesztű polgári iskolák létjogosultsága ellen, s átalakításuk végett emelt szót; M a d a r a s József pedig indítványt tesz, hogy miután Magyarországon még 351 községben nincs iskola s 1700 községből más község iskolájába járnak a gyermekek, ezen községekben iskolák állítsassanak fel, első sorban községi, ha ez lehetetlen volna, állami segélyvel Zsilinszky a népnevelési czé-

lokra szánt 670 ezer frtnak 700 ezerre fel-emelését javasolta.

Trefort miniszter hosszabb beszédében fejtegette a népoktatás kétségtelen haladását, és mai állását. Zsilinszky indítványát a miniszter nem fogadja el ez évre. A polgári iskolákat illetőleg megjegyzi, hogy azokat ép úgy mint a felső népiskolákat nem az állam, hanem a községek tartják föl, a községek pedig nagyobb előszeretettel viseltetik a polgári, mint a felsőbb népiskolák iránt.

Helffy a költség lemelése mellett szól; Simonyi Ernő meg a kisdobóvás fontos-ságának emelgetése után nagy ugrással az egyetemnél termett, s a „fertyalmagnás professzorok” ellen szónokolt.

Több rövidebb felszólalás után Tiszta Kálmán miniszterelnök is részt vett a vitában, és védelmébe vette az üldözött polgári iskolákat.

Ezután a ház szavazott a beadott indítványok fölött — és Zsilinszkiét a pénzügyi bizottsághoz utasítván, a többit elveti. A költségvetés következő tételei nem keltettek nagyobb érdelemes vitát s a ház ezen tárgza budgetjét meg ez ülésen egészen letárgyalta.

A tegnapi ülésen elfogadták a dálya-vinkovczi vasutról szóló törvényjavaslatot s a gazdaság különböző ágainak emelésére a p. ü. bizottság új szövegezése szerint 100 ezer forintot szavaztak meg az elő iránnyozt 50 ezer helyett.

Szegedi részletek.

A Tisza apadása rendkívül lassu, úgy hogy lefolyása egyhamar nem is várható.

A javítási munkálatok meglehetősen haladnak előre. Szeged most egy elpusztított város kinézetével bír, melynek lakosai hadi foglyokul vitettek el.

De azért a száraz utcákon már élénk kereskedés folyik. A parton egész heti vásár hemzseg s mindenféle élelmi czikkék kaphatók, igaz, hogy drága pénzen. A zsarolások megállítására megtették a kellő intézkedések.

Száraz utcákon levő boltok nagyon emelkedtek értékben. Boldog, a ki ilyenhez juthat. Békességben megérnek egymással könyves ruhakereskedő, cipész és üveges stb.

Az iszaptszítási munkálatok a matyidón gyorsan haladnak előre; ez talán segítni fogja a Budapestről érkezett vállalkozók: Deutsch Lajos és József a hajókat és munkát díjtalanul állítják ki.

Az államvasutársaság a legnagyobb erővel dolgozik vonalon, hogy mielőbb a közlekedést Pest felé közvetlen a régi uton megnyithassa.

Taschler főkapitány kiáltványt bocsátott ki, mely szerint mindenki köteleztetik a katasztrófa alatt birtokába jutott idegen javakat 24 óra alatt a rendőrségnél bejelenteni, mert másképp mint tolvaj bünyűi vizsgálat alá fog vonatni. Erre két egyenlő: Iutz Herman és Rubin szegedi zsbárszámok elfogatása adott okot. Amaz Kis Orosziból, hol lakott, a katasztrófa alatt Szegedre ment s ott nagy mennyiségű ingóságokat összedelve, épen a mentő vonatra készült szállani, midőn elfogott. A zsbárszám azt valja, hogy az idegen árukat csak meg akarta menteni.

A város már világitatják éjjel Villanyfény általi világításról is beszélnek.

Az ifjúság Nyilassy ügyvéd parancsnoksága alatt éjjeli őrszolgálatot szorvezett. Porzost miniszteri fogalmazó felhívására az őrszolgálat ezentel fállyak nélkül tartatnak.

A statáriális törvényszéknek nem sok dolga van. Felállása óta csupán egy gyújtogatott fogott vizsgálat alá, egy Kotró nevű parasztot, ki bosszúból ipának tanját felgyújtotta. Ez azonban semmi összefüggésben nincs az árvízzel.

Az újszegedi halottas kamra, fájdalom, nem ürül. Gornik plébános nagyszámu halot-

mondá férjének, — „és mindig egyedül” — tette hirtelen hozzá — „nem volt szükségem semmi kísérrőre, — azt hiszem, szivecském, hogy meg tudnék élni nélküled is. Nem is gondolod, hogy milyen bátor vagyok én!”

Távolítotték azonban nem volt meg az óhajtott eredménye. Hamilton ur nem utazott el, s még ugyanazon este tette tiszteletét. — „Egy tervem van szivecském” — mondá a nő férjének, midőn a vendég eltávozott. „A szegény Oakhurst urnak egy irgalmatlanul rossz szobája van a vendéglőben. Mit gondolsz, hátha megkérném a vizsátértesekor, hogy lakjék nálunk? Azt hiszem” — tette hozzá kis szűnet után az ármanys — „hogy ez esetben Hamilton ur nem fog bennünk ott gyakran meglátogatni.” Férje nevetett, kis kokettnek nevezte, megcsókolta arcát s tervével egyetértett. „Mégis sajtóságosok ezek az asszonyok” — mondá később Oakhurst urnak bizalmasan. „Nekik soha sincsen saját eszméjük, hanem bele ragadnak egy kölcson vett ötletbe, s építenek arra egész házat. Igen, a fejemet tenném rá, hogy még magad sem tudod, vajjon nem te adtad-e ezen tervhez az első eszmé-szikrát. Megfoghatatlan!”

A következő héten Oakhurst ur új lakására költözött. A közte és az ács közt létező üzleti összeköttetés ismeretes volt a közönség előtt, s az ács nevének hírneve min-

den gyanun fölül állott. Kevés asszony állott oly magas a közvélemény előtt, mint ő. Házas, okos és szelíd volt. Egy olyan korban, midőn a két értelmű kifejezések csak új váltakoztak, minden kifejezést előre jól meggondolt. S ámbár divat volt éskerekekkel megvakolni, nem hordott egy darab gyémántot sem, nem egyetlen értékes drágakövet. Jelenlétében semmi illetenség nem történhetett. A könyvelő szótalokban, melyek Kaliforniában divatoztak, nem vett soha részt. Egész tüzelt küzdött a vállalatlanok és a kételkedők uraldók tana ellen. Bárhan hiszem, hogy a jelen-volt fúrdóvendégeknek nagy része emlékszik azon méltóságos hangra, melylyel Hamilton urat rendreutasítá, midőn az a társalgó terem-ben egy a materializmusról épen akkor megjelent munkát hozott szóba, s némelek azon mulatságos meglepetést sem fogják elfeledni, mely Hamilton ur arcán tkröződött, s gnyony komolysága ment át, midőn udvariasan más tárgyra vitte a beszédet. Oakhurst ur nagyon jól megjegyezte ezt, s e pillanattól kezdve barátai jelleltek bizonyos nyugtalanságot, s — ha szabad e kifejezést használom — némi szorongást érzett.

(Folyt. köv.)

Viva i re gli imperatori.
Morte al popolo, nazione, patria, liberta.
(Ejének a királyok és császárok. Halál a népre, nemzetre, hazára, szabadságra.)

Exaltatija lázrohamba ment át. Nyögött
kinjában, azon néphez fordult, melyet meg
akart menteni. Mi mekísértettük őt csilapít-
tani jó szavakkal. Lassanként hallgatni kezdett
ránk, leült ágyára s beszélgetni kezdett velünk.

Ugyanakkor, midőn Passanante beszélt,
szeme kerekedett, élénk kifejezéstelen rá-
beszélte tekintete igyekezett meggyőzni. Ő nem
fársztja magát érvelni, hogy a meggyőződést
a vele beszélt gondolatába bevigye. Ő értelme-
sen magyaráz, azt mondja, a mi szükséges és
semmit, a mi felesleges.

A királyról beszélt, szemrehányásokat
tett magának a farságsáért, mit népe jóléte-
ért tett. Murat király a drágaság alatt nagy
mennységű gabonát vett s ismét eladatta
ugyanazon áron. Ferdinand király sem tett
mással. „Mit akarunk velem?” tette hozzá,
„hogy lejeget velek. Nem engedtek beszélni,
bezárták a szájamat. 1857-ben a Bourbonok
alatt, Nicotras, üdözött mint én politikai
vétségért, oda vágta tintatartóját az élénk fe-
jéhez. Ő beszélt és én a magas polcon
létem őt. A kormány nem foglalkozik ma már
a szerencsétlennel; a baj forrására kellene
visszatérni s a nép sorsát javítani.”

Aztán képtelen teóriákat állít fel: az
ész nem képes többé követni szavait. Adót
akar a nép által fizettetni a szegény nép fel-
ségeire; beszélt III. Napoleontól, állítja,
— hogy a hadsereg harmadnegy része a
monarchia ellen van stb.

Szereti olvasni a bibliát. Kérdeztem tőle,
hogy valdeus-e: „Nem”, válaszolta, „de evan-
gelikus vagyok”. Azaz, követem az evangéliu-
m tanítását. Nem akarok mélyebben bele-
ereszkedni a biblia tanába. Olvasom azt és
megérem.

Tegnap reggel óta nem akart magához
venni semmi táplálékot: felkel, kinyitotta
marad ágyán s folytonosan ír. Felmentették a
keuszteruha viseletétől.

Szárad nézte az, hogy a nemzetért itél-
tetik el; a semmisségi panasz sem akarta aláírni.

Midőn kijöttünk az igazgató azon jóka-
rattal, mely nála soha nem hiányzott, kérde-
zte tőle, hogy nem kíván-e valamit. „Nem”,
válaszolta, „nincs szükségem semmire, csupán
az kívánom, hogy semmiféle semmissétsékre
tartozó iratokat éniem ne nozzanak, mert nem
írnám alá. Vennem a papirokat s lábaimmal
össze tipornám.”

Az uszorások.

Bécsben nyakrafőre utasítgatja ki a rend-
őrség a társadalom vérszopót, az uszorásokat
s nálunk kedvékre élnek, miut hal a vízben.

Feszítenek, mint nagyságos urak, s fosztogat-
nak, mint a rablók. Városunknak is van egy
pár ilyen jó madara, különösen egy, ki min-
den emberi értelem levételével szarolja a
népet, szítja ki a vért a sors csapásai s sa-
ját könnyelműségük által karjakká kergetett
áldozatoknak, szívtelen falkája segélyével. —
Az igaz, hogy néhez járj rongyot szedni
s napszámában dolgozott, ma legalább 100 ezer
forintig áll s czimeres equipageon kocsi-
zik fel s alá; — Perze az uszorás ur lel-
kiismeretét nem háborgatja az, hogy házában
minden kövéhez a gyalázat, a világ megvetése
az utat tapad, hogy kezének munkáját vér is
szenyezi. — Igen, vér.

A mezteleure vetkőztetett áldozatok utol-
jára a halába menekülnek feszített karmai
elől, mint az a katonatiszt, a ki agyonlőtte, s
az a másik, a ki megmérgezte magát. Leg-
ujjabban is felháborító dolgokat beszélnek. A
napokban egy jóvaló kereskedőt jutattak
tönkre az uszorás s a szerencsétlen ember
csod alá került, ne j e p e d i g m e g ö r ü l t.

És hanyadik áldozat lehet már ez? hány le-
het olyan, kiről a világ nem tud semmit? S
a társadalom megéri az ilyen nyomorulatot,
nem borzad vele érintkezni? Ki kellene őt iz-
ni a társadalom kebeléből, mint veszett ku-
lyát, kimetszi, mint irgalmatlanul, mint halálos fe-
lélyt, nem ember az ilyen, de vadállat, ki el-
len nem óv meg más, mint a teljes elszigetel-
és, a teljes megvetés, melynek korlátán még
operenciáig terjedő szalengeség segélyével
se jutnasson át. Ugy halljuk, hogy ez utolsó
stülklnéi valami turpiságának a nyomára jö-
tek, s az este nyilvános helyeken nem beszél-
tek másról, minthogy az uszorás ur elfogatott.
Hogy mennyire gyűlölik az embert, megteszik
önök, hogy sok helyen nyilvános toasztban
kezdtek éjtelni a törvényszék derék elnökét,
kinek rendelkezéséből az elfogatás történt.

Napi hírek.

— Simonffy Imre polgármester urhoz ma
delelőtt 10 órakor következő távirat érkezett
Szeged város főispánjától: „Küldeményüket
h a t s z á l l i t m á n y t m e g k a p t u k, h a l a s
k ö z s z e n t N a g y s á g o d n a k a s e l l e k D e b r e c z e n v á -
r o s a k ö z s z e n e g e n e k. — I s m e t l e i g k e r e m a
k e n y e r k ü l d e m e n y t b e a l l i t t a t n i. I s t e n á j d a m e g
ö n ö k e t. D a n i f ő i s p á n.”

— Az adakozások özönét, melyek nem-
csak az ország minden részéből, hanem az
osztrák monarchia minden tartományából s az
egész Európából gyűltek a szegedi árvízkaró-
sultak számára, nincs helyünk, hogy csak nagy-
jából is regisztrálhassuk. Az eddigi eredmény
körülbelül már egy millióra tehető vagy tán fel-
felül is haladja azt. Alig van hazánkban ki-
sőbb város, mely pár ezer forintot ne
adott volna a szerencsétlen szegedi testvérek
számára. Megemlítendő a legujabbban adakozó
városok közt Zenta, mely nem tartozik a na-
gyobb városok közé, mégis 10,000 forint szá-
vadokozt meg a szegediek számára. A magán
adakozók közül ki kell még emelnünk külön-
ösen az özvegy Mária Anna császárnét és
királynét, ki 3000 forintot s az esztergomi bíbor-

nok érseket, a kath. egyház primását, ki 12,000
frtot küldött a nyomor enyhítésére.
— A Debreczenben állomásozó honvé-
duszár-ezredbeli tisztiek és legénység 90 frtot
adakoztak a szegediek részére és ezen össze-
get ma a honvédmisztérhez fel is küldötték.
Nem volt a derék vítétek közt egy sem, a ki
elmaradt volna, és ha csak egy pár krajcárt is,
de adott mindenkinek.

— A király közelebb Szegeden léte al-
kalmával csodálkozását fejezte ki a fölött,
hogy senki alamizna-keréssel nem járult
hozza. Ime egy szép jelenvonása neműknek,
hogy a magyar ember még a legnagyobb
szükségben is szívesen koldulni.
— Elelmiszerek Szegedre oly roppant
mennyiségben érkeztek, hogy egy ideig már
szükség e nemű adományokra nem igen les-
z; hanem ruhaneműk még mindig köszönettel
fogadtatnak, minek folytán mi is felkerjük az
adakozni kívánókat, hogy ruhákat szíveskedje-
nek a szűkölködő szegediek részére juttatni.

— A gyermeki szív is feldobban akkor,
midőn az emberiség keblét a szűkölködők
iránti szánalomérzet hatja át. Városunkban is,
mint az egész országban, hordja az apróserg
adományait a jó tett oltárára. Iskolák növe-
dékéi gyűjtenek mindenütt, ártatlan kis gyer-
meket hordják, küldik talán valami kedvenc
mulságra, játékszerre fére tett pénzcséket,
a ki gyűjtő helyiségekbe: És vajon nem leg-
kedvesebb-e az adomány a kis ártatlanok ke-
zeiből, kik a hisüségig m g nerőtel sem ismer-
ik s csak szíveskedik szaglatára halgatni!
Szerkesztőségünkhez is több ilyen adomány ér-
kezett; nincs nap, melyen kis leányok, fiúk be-
nyitnak ajtóinkat, hozva magokkal a szere-
nét filléret. Tegnap is többek közt egy kis
összeg érkezett hozzánk, melyhez egy pár sor
volt a — betűkről név 6—7 évesnek látszó
— beküldőtől mellékelve. A jó szívu kicsi-
nyek fogadják elismerésünket s köszönetünket.

— A csütörtöki jutalomjátékra terünk
nem enged bővebben reflektálni. Csupán annak
kifejlesztésére szorítkozhassuk, hogy B e n e d e k
József ur művészi alakítása, finom komikuma, mi-
ket szóval kifejezni nem, hanem csak látni és
érezni lehet, továbbá a jutalmazandó ifj. B e n e d e k
s a t o b b i z e r e p l ö k s i k e r ü l t j á t e k a
k ö z s z e n t a d e r i l t e s z e g e g a m a s s a b b f o k á r a
h a n g o t t á k. A j u t a m a z o t t a s z é p s z á m ú k ö z s z e n t
s z e l l e m i k i t ü n t e s e i n k i v ü l m e g l e h e t e s
ö s s z e g e t: 52 frtot kaptak a pénztárból.

— Benedek József ur, derék vendégmunk-
résztünk, tavozása alkalmával igazgatóságunk
feléértse megígérte, hogy ha csak lehet,
Miskolcra jövet még pár vendégserelőrele-
rierandul városunkba. Önmagunk várjuk.

— A debreczeni iparegyesületi takerék-
és hitelintézet napra, azaz márcz. hó 23-án,
d. é. 10 órakor tartja ötödik rendes közgyű-
lést a város háza nagytanács-termében; mire
felhívjuk az érdekeltek részvényesek figyelmét.

— Patti Carlotta e hó 25-én tartandó
oly nagyversenye iránt a közönség részéről
nagy érdeklődés mutatkozik, hogy a ren-
dezőség szükségesnek látta az ülőhelyek szá-
mát szaporítani. Mind azok, kik ülőhelyyel ren-
delkezni akarnak, szíveskedjenek jegyek iránt
ifj. Csáthy Károly ur könyvkereskedésében mi-
előbb intézkedni. Hogy a zongorakíséret is a

concert ismert nagyszerűségének mentül in-
kább megfeleljen, e végett Bécsből egy kitűnő
Ehrbar-féle zongora hozatott.

— Postájuy. Ertesítem a t. közönséget,
hogy a küldőnczop-ták H. Bözörmény, H. Palyi
B. Ujváros és Sámsonba jövő april hó 1-től,
nem mint a teli időszak alatt déli 12 órakor,
hanem délutáni 4 1/2 órakor fognak elindítani.
Debreczen, 1879. márcz. 20-án a m. kir. posz-
táhalváltal főnöke Mayer.

— Simonffy Antal sajtóügyi vizsgálóbíró
ur két sajtóper vizsgálatát fejezte be legkö-
zelebb. Egyik a temesvári pénzügyigazgatóság
megújított sajtóperre Szentmiklóssy László
ellen, a másik Komlóssy Arthur sajtóperre
Vértessy Lajos ellen. Mindkét sajtóper tárg-
yálása rövid napok alatt várható.

— Zubovics főhadnagy a szegedi men-
tési munkákat alkalmával annyira megeről-
tette magát, hogy a fővárosban viszatértekor
erős vérhányás fogta elő, úgy hogy állapota
igen veszélyes. Ohajtsuk, hogy Zubovics főhad-
nagy, ki Szegeden valódi önfeláldozással mü-
ködött, egészséget mielőbb visszanyerje.

— A Leobné asszonyság által gyűjtött
összegek a lapunkban is közölt lajstromából
közönségség asszonyság neve kimaradt, ki
6 fittal járult az összeghez. A gyűjtött pénz-
nek az élelmi szerek bevásárlása után maradt
részén 15 frton ruhaneműket vettek.

— Csöd. R a d i t z C. piaczuczai keres-
kedő ellen a csöd elrendeltetvén, üzlete bezár-
tatott. Neje pedig hir szerint m e g ö r ü l t.

— Közönségtalálkozás. A „debreczeni
ipar és kereskedelmi bank” tekintetes közgyű-
lése a kereskedői körhöz részére 20 frtot adom-
ányozván, kedves köteleseimnek ismerem
igen kegyes adománygyűjt háias köszönetemnek
nyilvánosan is kifejezést adt. S z e p e s s y
Antal, mint a kereskedő testület elnöke.

— Kerelem a szingizgatóságához. Mi-
után a színházban előadások kezdetén a talár-
ról s ülőhelyekről a közönség érkezéssel rend-
kívül nagy mennyiségű por száll fel, mely az
amugy is gyenge világítást minimális fokra
szállítja le: kéretik a t. igazgatóság, hogy a
seprő személyzetre, melyé eddig, úgy látszik, a
közönséget használta fel céljai kivételére, szí-
gony felügyeletet gyakorolni szíveskedjék. (Be-
küldött.)

— Közönségtalálkozás. Az „alföldi ta-
karékpénztár” tekintetes közgyűlése a keres-
kedői körhöz részére 10 frtot adományozván,
ezen kegyes adománygyűjt háias köszö-
netemet. S z e p e s s y Antal mint a kereske-
dői testület elnöke.

— Vízvári Gyula a pesti nemzeti színház
kedvenc komikusa e hó végén városunkba ér-
kezett s april 1-én fog először fellépni „Stern
I z s a k”-ban.

— A Fröbelfe gyermekkert napra e hó
ipar és kereskedelmi banktól 20 o. é. frtot az
alföldi takarékpénztárról 10 o. é. frtot felvet-
tem, mit a helybeli takarékpénztárba a mar-
begyűlt összeghez csatoltam. Dragota Csorba
Tekla ideig. elnök.

— Szeged menekültjei a közel helység-
ekben és városokban szíves fogadásra talál-
tak. Temesváron eddigéig több mint 0000
menekült nyert elszállásolást, Makón 14000
nyer ellátást s még több is fog hozatni;

Zsombolyán a derék Csekonics pár gr. Cseke-
nics Endre és neje Cziráky grófnő segítik min-
dennel a menekülteket. A nemeskeblű grófnő
személyesen osztá ki köztük adományait.

— Egy fekete lovag. A napokban egy
külvárosi korszamban, az u. n. „Kis Kassán”
egyik jó kedvű kéményseprő-legény valamelyik
benn ülő vendégnek az udvaron kinn álló lova
hátrára felpattant s tova nyargalt az olajtű
felé, az ottani gyermekek nem kis mulatsá-
gára. A mint magát kedvére kilovagolta, visz-
zatért a korszambá, hol a dolog szomorú vé-
get ért, mert verkedés támadván belőle, egy
kéményseprő súlyosan megsérült.

— Necrolog. Gróf V a s s Sámuel, de-
rék nagós, a magyar tud. akadémia tagja, a
„Kilencz év Amerikában” című jeles mű
írója elhunyt 62 éves korában. — Ugyan-
csak a napokban hunytak el gróf S z a p á r y
Józsefné, a p. u. miniszter édes anyja,
s M a t t e o S a l v i a berganói zenede igaz-
gatója, ki több éveken át lakott hazánkban s
két kitűnő lyrai primadonnákkal: H o l l ó s y
Kornéliát s P a u l i n é t ö k e p t e k i. A t y a
v o i t S a l v i a n a k, a h i r e s l o v a n a k.

— A totéleti pusztán. A gr. Ziczy Géza
kastélyában, e napokban egy igen derék, mű-
velt fiatal ember halt meg: a pozsonyi szármá-
szású Gogola Alajos jogtudor s es. k. tartar-
tákos hadnagy. Együtt tanult a gróffal s azóta
hogy a pozsonyi iskolából kikerültek, igen há-
és szeretet tükára volt.

Vegyesek.

— Párisi pikantéria. Párisban semmi sem
rendkívül; ott minden megtörténhetik, a nélkül
hogy a párisiak valami nagyon csudálkoznak
felette. De részünkre sok mindentől nagyon
érdekesnek látszik ezen történetek közül.
Igy a következő: Egy gáltellér beleoldott
egy kourtsinába; viszonyuk hosszabb ideig
tartott s a fiatal ember valahányszor elment
Párisból, mindig a legszegényebb szerel-
méseleket küldögette hölgyné. Fgészen
természetes, hogy az imádó távollétt el az ideál
arra használta fel, hogy másnak udvarlásban
keresett időtöltést. Az is természetes, hogy
hősnök utóljára is rájött ezen „hütlenségre”.
Szakítottak. Az ex-ideal most 14 napelött meg-
hallja, hogy egykori lovagja hazasodni készül.
Levelei pedig még nála vannak; a párisi grise-
tek sokkal ügyesebbek, semhogy felhasznál-
latlanul szalasztanák el egy ilyen pompás
alkalmat. A „kisasszony” azonban ir a boldog
völgynének, hogy küldjön neki negyvenezer
frankot, mert különben megküldi leveleit —
megasszonyának. Az ügyet könnyebb lebo-
nyolthattasáért különben a leveleket átadta
egy barátjának. A szegény fiatal ember mit
tehetett más, minthogy részanta magát az ál-
dozatra; épen postára akarja adni a drága
küldeményt, mikor arról értesült, hogy ama
barátնó háza a levelekkel együtt elégett. Most
a kourtsinane pert indít barátja ellen, hogy
miért nem őrizte jobban azon leveleket, mely-
ek neki 40,000 frankot értek.

Table with financial data, including names like Kutasi Imre, Vértesi Arnold, and various monetary values.

Első magyar általános biztosító-társaság Budapest.

Table I: Tüz-, szállítvány- és jégbiztosítási üzlet. Merleg-számla 1878. december 31-én. Includes columns for Kiadások, Huszonegyedik évi zarszámla 1878, Bevételek, Vagyon, Mérleg-számla, and Tether.

Table II: Életbiztosítási üzlet. Mérlegszámla 1878. december 31-én. Includes columns for Kiadások, Tizenhatodik évi zarszámla 1878, Bevételek, Vagyon, Mérlegszámla, and Tether.

Az igazgatóság:

- List of board members: Fuchs Rudolf, Hajos József, Harkányi Frigyes, Lévy Henrik, Ullmann Károly, Pecz Vilmos, Rudnyánszky Ferencz, Tornyai Schosberger Zsigmond, Urmenyi József, Ifj. Kacsvinszky János.

Debreczen, nyomtatott a „kiadó-talajoncos Kutasi Imre könyvnyomdájában, 1879.